

LATVIJAS REPUBLIKAS 12.SAEIMAS

Parlamentārās izmeklēšanas komisijas par Latvijas valsts rīcību, izvērtējot 2013.gada 21.novembrī Zolitūdē notikušās traģēdijas cēloņus un turpmākajām darbībām, kas veiktas normatīvo aktu un valsts pārvaldes un pašvaldību darbības sakārtošanā, lai nepieļautu līdzīgu traģēdiju atkārtošanos, kā arī par darbībām minētās traģēdijas seku novēršanā

sēdes

PROTOKOLS Nr.17

2015. gada 27. aprīlī

Rīgā, Jēkaba ielā 16, Saeimas Pilsonības, migrācijas un sabiedrības saliedētības komisijas sēžu zālē

Sēde sākas plkst. 10.00, beidzas plkst. 11.57.

Sēdi vada komisijas priekšsēdētājs **Ringolds Balodis**

Protokolē Saeimas deputāta Ringolda Baloža palīgs **Krišjānis Bebers**

Piedalās:

komisijas priekšsēdētāja biedre **Regīna Ločmele – Luņova;**

komisijas sekretārs **Ints Dālderis;**

Komisijas locekļi:

Aleksejs Loskutovs,

Kārlis Krēsliņš,

Artuss Kaimiņš,

Inguna Rībena,

Mārtiņš Šics,

Zenta Tretjaka,

Latvijas Republikas Ģenerālprokuratūras Krimināltiesiskā departamenta Pirmstiesas izmeklēšanas uzraudzības nodaļas prokurors **Ivo Ivanovs;**

Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas valdes priekšsēdētāja **Anita Slokenberga;**

Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas ārsts **Viesturs Liguts;**

Veselības ministrijas Veselības aprūpes departamenta direktora vietniece **Biruta Kleina**;

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta direktora vietniece neatliekamās medicīnas palīdzības jautājumos **Renāte Pupele**;

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Katastrofu medicīnas gatavības plānošanas un koordinācijas nodaļas vadītāja **Olita Kravčenko**;

Invalīdu un viņu draugu apvienības "Apeirons" valdes priekšsēdētājs **Ivars Balodis**;

Latvijas Ugunsdzēsības asociācijas valdes priekšsēdētājs **Ilgvars Cēris**;

Būvniecības valsts kontroles biroja direktors **Pēteris Druķis**;

Latvijas Zvērinātu advokātu padomes loceklis **Andris Rukmanis**;

Nacionālās aizsardzības akadēmijas pārstāvis **Māris Aperāns**;

Nacionālās aizsardzības akadēmijas pārstāvis **Artūrs Oliņš**;

Latvijas Republikas Valsts kontroles juridiskais padomnieks **Edgars Pastars**;

Latvijas Republikas Valsts kontroles padomes locekle **Marita Salgrāve**;

Sabiedriskās politikas centra "PROVIDUS" pētniece, juriste **Agnese Lešinska**;

Valsts policijas priekšnieka vietnieks, Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes priekšnieks **Andrejs Grišins**;

Latvijas Juristu apvienības pārstāvis **Rihards Bunka**;

Latvijas Juristu apvienības pārstāve **Astrīda Babāne**;

Biedrības "Zolitūde 21/11" pārstāvis **Imants Burvis**;

Latvijas Pašvaldību savienības padomnieks tehnisko problēmu jautājumos **Aino Salmiņš**;

Ugunsdrošības un civilās aizsardzības jautājumu eksperts **Vitālijs Zaharovs**;

Latvijas Universitātes Medicīnas fakultātes docente **Solvita Olsena**;

Juristu biedrības prezidents **Aivars Borovkovs**.

Aicinātie, bet sēdē nepiedalījās:

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta direktors **Armands Ploriņš**;

Rīgas Tehniskās universitātes Darba un civilās aizsardzības katedras profesors **Vladimirs Jemeljanovs**.

DARBA KĀRTĪBA

20.04.2015. komisijas sēdē neizskatītais jautājums:

1. Par Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta kapacitāti nodrošināt neatliekamo medicīnisko palīdzību ārkārtas situācijās un katastrofās.

Veselības ministrijas delegētais pārstāvis, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta delegētais pārstāvis.

27.04.2015. komisijas sēdes jautājums:

2. Būvniecības valsts kontroles biroja vadītāja P.Druķa ziņojums par biroja darba plānu 2015.gadam.

Sēdes darba kārtības 1. punkts.

R. Balodis atklāj sēdi. Informē par tālāko izmeklēšanas komisijas darbību. Nākamajā komisijas sēdē piedalīsies iekšlietu ministrs, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, Zemessardzes, Rīgas domes un citu institūciju pārstāvji. Sēdē tiks izskatīti jautājumi, kas saistīti ar institūciju savstarpējo sadarbību un koordināciju ārkārtas situācijās. Aiznākamajā komisijas sēdē, kas notiks 18. maijā, plānots uzsākt komisijas pēdējā bloka, kas saistīts ar sociālās aizsardzības jautājumiem, skatīšanu. Plānots, ka šajā sēdē piedalīsies fonda „Ziedot.lv” vadītāja R. Dimanta, Invalīdu un viņu draugu apvienības "Apeiron" pārstāvji, kā arī Talsu traģēdijā cietušo biedrības pārstāvji. Norāda, ka izmeklēšanas komisija, iepriekšējā periodā intensīvi strādājot, ir jau ieguvusi lielu daļu no nepieciešamās informācijas. Tāpēc ir jāuzsāk darbs pie komisijas galaziņojuma sagatavošanas.

Pēc komisijas priekšsēdētāja priekšlikumiem komisijas locekļi vienbalsīgi piekrīt, ka: 1) komisijai uzsākot skatīt sociālās aizsardzības bloka jautājumus, Valsts policijas un Ģenerālprokuratūras pārstāvju pastāvīga klātbūtne vairs nav lietderīga un minētie pārstāvji komisijas sēdes var neapmeklēt; 2) starpziņojuma sagatavošana un nolasīšana Saeimā nav lietderīga, tāpēc ir jāstrādā pie galaziņojuma sagatavošanas. Komisijas galaziņojums Saeimā tiks nolasīts septembra sākumā, un līdz ar tā nolasīšanu parlamentārās izmeklēšanas komisija izbeigs savu darbību. Sākot ar jūniju ir jāuzsāk intensīvs darbs pie galaziņojuma sagatavošanas.

R. Pupele pēc sazināšanās ar A. Ploriņu informē, ka A. Ploriņš pašlaik atrodas Jelgavā.

A. Kaimiņš norāda uz to, ka iepriekšējā komisijas sēdē Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta (turpmāk- NMPD) direktors Armands Ploriņš apstiprināja, ka uz

šo komisijas sēdi ieradīsies. Aicina komisiju lūgt tiesai atļauju A. Ploriņu uz komisijas sēdi atvest piespiedu kārtā. Pauž viedokli, ka R. Pupele nebūs kompetenta atbildēt uz jautājumiem, uz tiem jāatbild A. Ploriņam.

Komisijas locekļi balsojot noraida šo priekšlikumu. Tiek nolemts izskatīt sēdes darba kārtības pirmo punktu bez A. Ploriņa klātbūtnes, un par A. Ploriņa rīcību rakstiski informēt veselības ministru, paužot nosodījumu, par šādu ierēdņa necieņas izrādīšanu parlamentam.

R. Pupele stāsta, ka valstī ir izveidots vienotais dienests. NMPD izsaukumu pieņemšanai ir savs tālruna numurs 113. Pašlaik visi zvani tiek pieņemti divās vietās – Operatīvās vadības centrā Rīgā un „backup” centrā Daugavpilī. Dienestam ir 189 brigādes 102 punktos, kurās strādā 2437 darbinieki, kuru vidējais vecums ir 44 gadi. Pēc vienotā dienesta izveides ir izveidoti 13 jauni neatliekamās medicīniskās palīdzības punkti un trīs jaunas brigādes. Brigādes tiek vadītas centralizēti, bet Zolitūdes traģēdijas brīdī, centralizētā vadības sistēma vēl nebija pilnībā izveidota, līdz ar to Rīgas brigādes vadīja Rīgas Reģionālā centra dispečeru dienests. NMPD ir 231 operatīvais medicīniskais transporta līdzeklis (turpmāk – OMT). Izmantojot Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzekļus, NMPD pēdējos gados ir iepircis 136 jaunus OMT (2013. gadā iegādāti 45 OMT, 2014. gadā reāli piegādāti 63 OMT, pabeidzot līgumu par 91 OMT iegādi), pašlaik ir noslēgti pieci jauni līgumi par 24 OMT piegādi. Stāsta, ka pēc definīcijas ārkārtas medicīniskā situācija ārstniecības iestādē, pašvaldības administratīvajā teritorijā vai valstī ir tādā gadījumā, ja tūlītēji pieejamo medicīnisko resursu apjoms neatbilst esošajam vai prognozējamam cietušo vai saslimušo skaitam. Šo situāciju vadība ir sadalīta starp Veselības ministriju (turpmāk – VM) un NMPD. VM nodrošina ārkārtas medicīnisko situāciju pārvaldīšanu valstī. Gadījumos, kad slimnīcu vai NMPD resursi nav pietiekami, VM izveido Valsts operatīvo medicīnisko komisiju (turpmāk – VOMK), to vada Veselības ministrijas valsts sekretārs. VOMK uzdevums ir koordinēt veselības nozares institūciju darbību ārkārtas medicīniskajā situācijā, sagatavot priekšlikumus veselības ministram par medicīniskās palīdzības pieprasīšanu no ārvalstīm. NMPD organizē un nodrošina neatliekamo medicīnisko palīdzību ārkārtas medicīniskajās situācijās un katastrofās, glabā medicīnisko ierīču un medikamentu valsts materiālās rezerves. Uz valstī iespējamo apdraudējumu pamata, kas sevī ietver dabas, tehnogēnās un cilvēku izraisītas katastrofas ir izveidots ārkārtas situāciju vadības plāns, papildus NMPD rīcības modeli ārkārtas situācijās nosaka dažādas kārtības (izveidotas kvalitātes vadības sistēmas ietvaros), ārējie normatīvie akti, valsts nozīmes plāni. NMPD direktors ārkārtas medicīniskās situācijas gadījumā var pieņemt lēmumu par ārkārtas vadības grupas izveidi. Ārkārtas medicīniskajā situācijā papildus darbojas NMPD struktūrvienības (Specializētas medicīnas centrs, Operatīvās vadības centrs, reģionālie centri ar savām brigādēm, atbalsta struktūrvienības). Saskaņā ar normatīvajiem aktiem notikuma vietā NMPD strādā glābšanas darbu vadītāja pakļautībā. NMPD nozīmē vadības ārstu notikuma vietā, ja ir daudz cietušo, tad papildus tiek nozīmēti šķirošanas ārsts, evakuācijas ārsts, atbildīgais par cietušo uzskaiti. Zolitūdes traģēdijas glābšanas darbos papildus tika izveidots notikuma vadības postenis, kurā darbojās pārstāvji no visiem iesaistītajiem dienestiem, tajā skaitā no NMPD (pirmajā dienā NMPD pārstāvēja A. Ploriņš, otrajā R. Pupele). Stāsta par sadarbību ar citām institūcijām un NMPD pieejamajiem resursiem. Ir izveidotas ikdienas rezerves, kas paredzētas piecām dienām un atrodas brigāžu atbalsta centros. NMPD rezerves ārkārtas situācijām „Vētra”, kas ir dienesta īpašums un arī ir izvietotas brigāžu atbalsta

centros. Valsts materiālās rezerves, kuras atrodas dienesta glabāšanā, un kuras tiek izmantotas, ja ar NMPD resursiem nepietiek. Papildus pastāv iespēja pieprasīt ārvalstu palīdzību (ar tuvākajām kaimiņvalstīm ir noslēgti līgumi, papildus iespēja izmantot Eiropas Savienības civilās aizsardzības mehānismu, veicot pieprasījumu caur VOMK un VUGD). NMPD rīcībā ir telts, kuru nepieciešamības gadījumā ar helikopteru var nogādāt negadījuma vietā, lai varētu sniegt palīdzību uz vietas. Pastāvīgi notiek mācības gan valsts līmenī, gan reģionos, mācībās piedalās arī citi dienesti. NMPD piedalās arī starptautiskajās mācībās. Saistībā ar Zolitūdes traģēdijas glābšanas darbiem norāda, ka brigāžu dežūras tika nodrošinātas līdz 25. novembrim. Uzsver, ka visi cilvēki, kas tika nogādāti slimnīcā dzīvi, tika arī izglābti. Viens no dienesta uzdevumiem ir sekot līdzi pacientu plūsmai pa slimnīcām, lai neveidotos gadījumi, kad tikko atvests cilvēks ir jāpārved, šajā aspektā dienestam ir laba sadarbība ar slimnīcām, koordināciju veic specializētais medicīnas centrs. Zolitūdes traģēdija parādīja, ka vienotā dienesta izveide ir ievērojami uzlabojusi neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu, sevišķi uzsver vienotas, centralizētas resursu koordinācijas esību, nebija nekādu problēmu ar rezervju piesaisti. Vērš uzmanību, ka iepriekšējos gados organizētās liela mēroga mācības tika finansētas par Eiropas Savienības finansējumu, tāpēc nākotnē pašiem būs jāparedz finansējums mācību organizēšanai. Tāpat viena no problēmām ir vadības ārstu trūkums reģionos, tāpēc NMPD plāno reģionos apmācīt personālu šo pienākumu veikšanai. Reģionos nav attīstīta politraumu aprūpes sistēma. NMPD ir laba sadarbība ar stacionāriem, bet papildus tiek strādāts pie sistēmas, kas elektroniski informētu stacionārus par ievadamajiem pacientiem. Ir jārisina problēma saistībā ar medikamentiem, kas glabājas valsts materiālajās rezervēs, jo pēc derīguma termiņa notecēšanas, šie medikamenti ir jānoraksta. Šīs rezerves vajadzētu glabāt slimnīcās uz vietas, un ja šie medikamenti netiek izlietoti, tad pirms derīguma termiņa beigām, tos var izmantot slimnīcā. NMPD kā valsts iestāde šos medikamentus nevar vienkārši atdot slimnīcām, kas ir privāto tiesību juridiskās personas. Uz doto brīdi materiālajās rezervēs atrodas 100 komplekti smagi cietušajiem, šādus komplektus vajadzētu izveidot un izvietot katrā reģionā.

A. Kaimiņš R. Papeles prezentācijas laikā norāda, ka nav jēgas to klausīties. Izsaka citas uz NMPD vadību vērstas piezīmes.

R. Ločmele–Luņova jautā, cik ilgi šāda situācija ar rezerves medikamentu norakstīšanu pastāv?

M. Šics norāda, ka trīs gadus.

B. Kleina stāsta, ka ir vairāki varianti, starp kuriem jāizvēlas labākais un šī gada laikā medikamentu norakstīšanas problēma tiks atrisināta.

M. Šics norāda, ka R. Papeles sniegtā informācija saistībā ar medikamentu rezervēm ir neprecīza. Atzīmē, ka ar NMPD direktora A. Ploriņa vienpersonisku lēmumu tika norakstīti medikamenti vairāku desmitu tūkstošu eiro vērtībā.

R. Papele atbild, ka Finanšu ministrija Veselības ministrijai, saistībā ar M. Šica interviju¹ Neatkarīgajā Rīta Avīzē, nosūtījusi vēstuli ar jautājumiem saistībā ar šo interviju. NMPD atbildes vēstulē ir apgāzti visi M. Šica apgalvojumi, tāpēc lūdz visas norādes uz neprecizitātēm iesniegt rakstiski. Uzsver, ka A. Ploriņš nepieņēma vienpersonisku lēmumu, jo medikamentu norakstīšanas jautājums tika risināts kopā ar Valsts zāļu aģentūru.

K. Krēsliņš saistībā ar to, ka glābšanas darbos bieži tiek iesaistīti vairāki dienesti, jautā, kas šajos gadījumos ir augstākā vadība?

---

¹ <http://nra.lv/latvija/137637-sics-ar-nmpd-masinu-iegadi-krapam-eiropu.htm>

R. Pupele stāsta, ka vadības organizācijas forma ir atkarīga no negadījuma apjoma un sarežģītības, konkrēti Zolitūdes gadījumā tika izveidots notikuma vadības postenis, kurā pamatā tika pieņemti visi lēmumi. Tāpat vadību var uzņemt Ministru kabinets, ja tas ir nepieciešams.

I. Burvis jautā, kāds labums ir valsts iedzīvotājiem no vienotā dienesta, ja, piemēram, reģiona iedzīvotājs netiek vests uz tuvāko slimnīcu, bet gan uz kādu no Rīgas slimnīcām. Saistība ar to, ka pēc pirmā nogruvuma parādījās ziņas, ka glābšanas darbus vajadzētu pārtraukt (šādu viedokli esot paudusi tieši NMPD vadība), jautā, vai tas ir normāli, ka situācijā, kad neviens nezina, vai zem drupām ir izdzīvojušie, tiek runāts par glābšanas darbu pārtraukšanu?

R. Pupele atbild, ka lēmums par glābšanas darbu pārtraukšanu tiek pieņemts notikuma vadības postenī. Glābšanas darbi toreiz netika apturēti, tieši otrādi, NMPD piesaistīja papildus resursus. Glābšanas darbi tika pārtraukti tikai tad, kad bija pārliecība, ka neviens izdzīvojušais zem drupām nav palicis. Pieļauj iespēju, ka mediji nepareizi interpretējuši izteikumus, doma par glābšanas darbu pārtraukšanu nebija. Norāda, ka visas slimnīcas valstī nav vienādi aprīkotas. Vienotā dienesta izveide ļauj vest pacientus uz atbilstošāko slimnīcu, piemēram, ja insulta pacients no Slokas, iekļaujas četru stundu laikā, tad viņš ir jānogādā slimnīcā ar insulta vienību, kāda ir Stradiņa slimnīcā, kur viņam var sniegt daudz augstākas kvalitātes palīdzību, nekā, piemēram, Jūrmalas slimnīcā, kur nav insulta vienības.

R. Ločmele–Luņova atsaucoties uz NMPD rakstiski sniegto informāciju, ka pēc plkst. 19.00 tika mobilizētas papildus NMPD brigādes, jo parādījās informācija, ka zem gruvešiem iespējams ir līdz pat 300 cilvēki, jautā, uz kāda pamata tika pieņemts, ka zem drupām varētu būt līdz pat 300 cilvēki?

R. Pupele atbild, ka šāda informācija tika saņemta no notikuma vietas. Šāds skaitlis tika iegūts, presumējot, ka pēc darbadienas beigām, lielveikalā droši vien atradās liels cilvēku skaits. Atzīmē, ka labāk ir piesaistīt par daudz resursu, nekā par maz.

M. Šics jautā, kas konkrēti, nepieciešamības gadījumā pieņem lēmumu par papildus brigāžu veidošanu?

R. Pupele atbild, ka pēc pieprasījuma saņemšanas lēmumu pieņem reģionālā centra vadītājs.

M. Šics jautā, tad kāpēc notikuma vietā atradās visa Jelgavas reģionālā centra vadība un Rīgas reģionālā centra vadītājs, ja viņiem bija jāatrodas savās darba vietās un jāpilda savi pienākumi.

R. Pupele atbild, ka nebija tāda situācija, ka reģionālie centri neizdarītu to, kas viņiem bija jā dara.

M. Šics jautā, kas organizēja psiholoģiskā atbalsta sniegšanu cietušajiem (kas deva uzdevumus, kas organizēja psiholoģiskās palīdzības resursu piesaisti)?

R. Pupele atbild, ka psiholoģisko palīdzību organizēja notikuma vadības postenis. Psiholoģiskās palīdzības sniegšanā iesaistījās Rīgas pilsēta, „Skalbe”, Nacionālie bruņotie spēki. Resursi bija pietiekami.

A. Kaimiņš jautā vai NMPD vadītājam ar Veselības ministriju ir jā saskaņo NMPD vajadzībām nepieciešamo automašīnu iegāde? Vai tā ir taisnība, ka NMPD direktors nesen ir iegādājies savām vajadzībām dienesta auto? Kā NMPD sokas pāreja no pakalpojuma iepirkšanas uz pakalpojuma nodrošināšanas pašiem? Jautā, kā tiek noteiktas prasības NMPD iepirktajām mašīnām, piemēram, prasība par augsto jumtu.

R. Pupele atbild, ka iepirkumi ir jā saskaņo. NMPD vadītājs nav iegādājies savām vajadzībām jaunu dienesta automašīnu. Pāreja no pakalpojuma iepirkšanas uz pakalpojuma nodrošināšanu pašiem norit veiksmīgi. Katru pirmdienu notiek

sanāksmes Veselības ministrijā, kur tiek ziņots par pārejas īstenošanu. Visas specifikācijas automašīnām tiek saskaņotas ar ārstniecības personālu.

A. Kaimiņš informē, ka viena NMPD iepirktā automašīna maksā 123 000 eiro, bet, piemēram, nestuves izmaksā 10 000 eiro. Atzīmē, ka SIA "Medicīnas sabiedrība „ARS”" nesēn iegādājusies neatliekamās medicīniskās palīdzības automašīnas, par vienu maksājot 80 000 eiro. Vērš uzmanību, ka Valsts kontrole nesēn veiktajā revīzijā ir konstatējusi, ka NMPD iepirktie pakalpojumi no AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze” valstij ir neizdevīgi. Konstatēts, ka novados izmantotās valstij piederošās automašīnas rēķinot uz vienu nobraukto kilometru ir izmaksājušas divreiz lētāk nekā no A. Mamedova uzņēmuma īrētās automašīnas, kas tiek izmantotas Rīgā un tās apkārtne. Piecu gadu laikā, A. Mamedovam uzstājot un NMPD piekrītot vairākkārt mainīti noslēgtā līguma noteikumi, tādējādi valsts pārmaksājusi 2 000 000 eiro. Atzīmē, ka A. Mamedova uzņēmums Rīgas sanitāra transporta autobāze kopš 2010. gada ir nopelnījis 10 000 000 eiro. Valsts pirms diviem gadiem ir nopirkusi 132 jaunas medicīniskās palīdzības automašīnas. Visu šo laiku šīs automašīnas netika izmantotas, tas atradās reģionālajos centros. Ar A. Ploriņa lēmumu 43 no šīm automašīnām tika renovētas par 80 tūkstošiem eiro. Jautā, kāpēc automašīnu iepirkumā no piegādātājiem ir pieprasīta navigācijas sistēma, kas ietver visu trīs Baltijas valstu adreses, bet hidroloģiju meklēšanu tikai Latvijas teritorijā. Norāda, ka šāda specifiska prasība ir noteikta par labu kādam konkrētam pretendētājam. Pauz viedokli, ka R. Pupele melo, NMPD esot „zagļu uzņēmums”.

R. Pupele atbild, ka visi šie apgalvojumi ir atspēkoti vēstulē Finanšu ministrijai, šī vēstule tiks iesniegta parlamentārās izmeklēšanas komisijai.

R. Ločmele–Luņova aicina NMPD izvērtēt Zolitūdes traģēdijā gūto pieredzi un uzlabot cietušo reģistrācijas sistēmu.

R. Pupele norāda, ka pēc iepriekšējā sēdē apskatītā V. Sliņko gadījuma vēlreiz tika pārbaudīti reģistrācijas žurnāli. Atzīmē, ka šī persona nebija pati vērsusies pēc medicīniskās palīdzības, šādos gadījumos nav iespējams garantēt, ka persona tiks reģistrēta.

S. Olsena uzdod vairākus jautājumus NMPD saistībā ar personas datu aizsardzības prasībām. Lūdz šos jautājumus komisijai uzdot rakstiskā veidā NMPD. Stāsta, ka izpētot vienu konkrētu gadījumu Stradiņa slimnīcā konstatēja, ka slimnīca pie esošā finansējuma un resursiem var sniegt nepieciešamo neatliekamo medicīnisko palīdzību noteiktā līmenī tikai pusei no cilvēkiem, kam tā ir nepieciešama. Uzsver, ka tā ir nenormāla situācija, kad kvalitatīvu medicīnisko palīdzību politraumu gadījumā var sniegt tikai Rīgā, bet ne reģionos.

R. Balodis norāda, ka S. Olsenas uzdotie jautājumi tiks rakstiskā veidā uzdoti NMPD. Aicina A. Kaimiņu šiem jautājumiem pievienot savējos.

A. Kaimiņš informē, ka R. Pupeles atalgojums martā ir bijis 2749 eiro (alga 1082 eiro, piemaksas 1667 eiro).

M. Šics norāda, ka katru dienu Rīgā 20 NMPD brigādes izbrauc viena mediķa sastāvā, jo otram cilvēkam nav ko samaksāt, kamēr pati NMPD vadība nelietderīgi tērē līdzekļus.

R. Pupele atbild, ka Rīgā viena cilvēka brigādes nebrauc, kādu laiku tā ir bijis, bet ir izdots NMPD direktora rīkojums, kurā noteikts, ka ja brigādē nav šoferis un divi mediķi, tad brigāde neizbrauc.

Sēdes darba kārtības 2. punkts.

P. Druķis atsaucoties uz Pasaules Bankas ziņojumu, stāsta, ka pasaulē var izšķirt divu veidu regulējumus. Viens no regulējuma veidiem ir „Prescriptive building regulation”, kas paredz, ka normatīvajos aktos tiek detalizēti noteikts ko un kā būvēt jeb mērķis tiek pakārtots uzdevumam. Otrs ir „Performance based building regulation”, kurā normatīvajos aktos tiek noteiktas galvenās sasniedzamās prasības, bet veids kā mērķis tiek sasniegts paliek izpildītāju ziņā jeb uzdevums tiek pakārtots mērķim. Uzskata, ka Latvijai jātiecas uz pēdējo. Skaidro, ka valsts nosaka prasības būvniecības procesam, dalībniekiem, būvēm, bet pašvaldības nodrošina būvniecības procesa tiesiskumu no būvatļaujas izsniegšanas līdz būves pieņemšanai ekspluatācijā. Pašvaldības ir arī tiesīgas izvirzīt atsevišķas papildus prasības. Pašvaldība un valsts nodrošina būvniecības kontroli. Vērš uzmanību uz to, ka Būvniecības likumā ietvertā būves definīcija būtiski atšķiras no Eiropas Komisijas un praktiski visā Eiropas Savienībā izmantotās definīcijas. Būvniecības likumā ir iestrādātas Eiropas Savienības noteiktās būtiskās prasības būvēm. Piezīmē, ka Eiropas Savienībā būvniecība ir regulēta ļoti stingri, ir arī izvirzītas ļoti detalizētas prasības būvizstrādājumiem. 2003. gadā tika pieņemta Eiropas Savienības rekomendācija, kura noteica, ka līdz 2010. gadam ir jāatceļ visi normatīvie akti, kas ir pretrunā ar Eirokodiem. No Eiropas Savienības ir liels spiediens, lai dalībvalstis pārietu uz Eirokodiem un pašlaik ļoti daudzās Eiropas Savienības valstīs tie ir ieviesti. Latvija līdz 2010. gadam nepaspēja ieviest Eirokodeksa standartus, to ieviešana tika atlikta līdz 2014. gadam, bet tagad tiek runāts par Eirokodu ieviešanu līdz 2020. gadam. Atzīmē, ka Eirokodi pamatā attiecas tikai uz divām no septiņām Būvniecības likumā definētajām ēkas būtiskajām prasībām, proti, mehānisko stiprību un ugunsdrošību. Eirokodu ieviešana nenozīmē to vienkāršu pārtulkošanu un atsauču nodrošināšanu normatīvajos aktos, tas ir sistēmisks darbs pie būvnormatīvu izstrādes un aktualizēšanas, ir jāpanāk, ka būvniecībā iesaistītie ir spējīgi pēc tiem strādāt. Uzskata, ka problēmas nav ar Būvniecības likumu, bet ar Vispārīgajiem būvnoteikumiem un speciālajiem būvnoteikumiem. Būvniecības valsts kontroles birojs koncentrēsies uz izpildījuma kontroli. Stāsta par biroja funkcijām. Norāda, ka, lai noteiktu darba apjomu tiek izmantota Ekonomikas ministrijas un pašvaldību sniegtā informācija. Pēc prognozēm 2016. gadā tiks būvētas vai pārbūvētas mazāk kā simts publiskas ēkas, kurās vienlaikus var uzturēties vairāk kā simts cilvēki. Saistībā ar publisku ēku ekspluatācijas uzraudzības funkciju norāda, ka pašlaik tiek apkopota pašvaldību informācija. Piezīmē, ka informācija nav precīza, jo vēl nekad šāda informācija nav apkopota. Atsaucoties uz Norvēģijas datiem norāda, ka 60 procenti kļūdu tiek pieļautas līdz būvdarbu uzsākšanai. Tāpēc jāpievērš uzmanība būvniecības procesa kontrolei pirms būvdarbu uzsākšanas, kad kļūdas vēl var labot. Savādāk veidojas situācija, kad jau ir ieguldīti lieli līdzekļi, bet pie nodošanas ekspluatācijā tiek konstatēts, ka ēkai ir nozīmīgi trūkumi. Būvniecības valsts kontroles birojs 2015. gadā ir plānojis veikt 2023 publisku ēku ekspluatācijas kontroles, 1152 būvdarbu valsts kontroles un citas kontroles. Ekspertīžu jomā uzsver, ka galvenais biroja uzdevums ir mazināt neobjektīvas ekspertīzes. Kad birojs sniegs savu ziņojumu par Stradiņa slimnīcas jauno korpusu, tajā tiks arī ietverts biroja redzējums par funkciju izpildi ekspertīžu jomā.

I. Balodis uzsver, ka cilvēki ar invaliditāti informāciju uztver dažādi. Netiek domāts par cilvēku ar invaliditāti evakuāciju. Piemēram, netiek risināts jautājums par to, kā cilvēki ar dzirdes traucējumiem var saņemt informāciju par evakuāciju vai attiecīgi kā nodrošināt cilvēku ar redzes traucējumiem spēju evakuēties. Šobrīd notiek deinstitucionalizācijas process, tādā nozīmē, ka cilvēki ar garīga rakstura traucējumiem no institūcijām pārvāksies uz dzīvi pašvaldībās, bet šajā sakarā netiek

veiktas nekādas apmācības, lai šie cilvēki būtu spējīgi attiecīgi rīkoties ārkārtas situācijās. Vērš uzmanību uz to, ka valstī praktiski nav nevienas ēkas, kas atbilstu tiem būvnormatīviem, kas ir spēkā no 2001. gada un regulē vides pieejamību. Nav neviena būvnormatīva, kas noteiktu, ka ēkās jāizveido evakuācijas risinājumi cilvēkiem ar invaliditāti. Piemēram, citviet Eiropā ēkās ir paredzētas speciālas pulcēšanās vietas, kur pulcēties cilvēkiem ar kustību traucējumiem, attiecīgi glābēji vispirms veic evakuāciju no šīm vietām. Jautā P. Druķim, vai ir domāts par to, kā uzlabot vides pieejamības prasības nākotnē un vai ir plānots pievērsties arī tam, lai jau spēkā esošās prasības tiktu reāli izpildītas?

P. Druķis atbild, ka veicot pārbaudes tiek arī pārbaudīts, vai ievērotas vides pieejamības prasības. Šim aspektam tiek pievērsta īpaša uzmanība.

E. Pastars jautā P. Druķim, vai no Būvniecības valsts kontroles biroja puses tiek plānots iesniegt grozījumus Būvniecības likuma 6.¹ pantā, un ja jā, tad kāds ir šo grozījumu mērķis?

P. Druķis apstiprina, ka ir izstrādāti grozījumi, kas skars Būvniecības likuma pārejas noteikumos noteikto. Grozījumu mērķis ir novērst situācijas, kad birojs, no 1. jūlija uzsākot būvdarbu valsts kontroli, pieņem ekspluatācijā tādas ēkas, ko nebūs pārbaudījis būvniecības procesā. Nākotnē ir plānoti citi grozījumi.

E. Pastars norāda, ka bez stipras būvniecības valsts kontroles, efektīva būvniecības uzraudzības sistēma nevar pastāvēt. Būvniecības valsts kontroles biroja Būvniecības likumā noteiktās kompetences nedrīkst samazināt. Pieļauj iespējamību, ka piešķirtais finansējums birojam ir nepietiekams. Izstrādājot grozījumus jaunajā Būvniecības likumā ar kuriem tika noteikta Būvniecības valsts kontroles biroja funkcijas, Latvijas Pašvaldību savienība uzsvēra, ka no biroja sagaida atbalstu tajās jomās, kurās būvvaldes nav kompetentas, un lai birojs nebūtu kā vēl viena kontroles institūcija, kas uzrauga pašvaldību darbu.

A. Salmiņš stāsta, ka pašvaldības atbalsta stipru Būvniecības valsts kontroles biroju. Ir skaidri jāieziņē un jānodala, kur būvniecības uzraudzības sistēmā ir nepieciešama valsts kontrole un kur pašvaldības uzraudzības funkciju var veikt vienas pašas. Birojam būtu primāri jānodarbojas ar būvuzraudzību un ekspertīžu nozīmēšanu, jo pašlaik būvekspertīzes ir zemā kvalitātē. Norāda, ka būvvalžu kapacitātes valstī būtiski atšķiras, jo sevišķi mazajās pašvaldībās. Birojam būtu jādarbojas arī kā kompetences centram, šī funkcija sevišķi svarīga būtu mazajām pašvaldībām. Pašvaldību būvvalžu galvenā funkcija ir būvniecības procesa tiesiskuma nodrošināšana, nebūs jēga, ja birojs uzraudzīs to, kā pašvaldības pilda šo funkciju. Pašvaldībām nebūtu jāveic ēku ekspluatācijas uzraudzība, tomēr pildot šo funkciju, tās saskaras ar vairākām problēmām. Telpu klasifikācijas noteikumi tika pieņemti laikā, kad jaunais būvniecības normatīvais regulējums nebija pieņemts, šajos noteikumos netiek ņemts vērā tagad spēkā esošais būvju iedalījums grupas. Ir problēmas ar Valsts zemes dienestu. Ar Būvniecības valsts kontroles biroja vadītāju P. Druķi pašlaik veidojas konstruktīva sadarbība. Piezīmē, ka arī Valsts būvinspekcijai bija būtiski trūkumi.

A. Lešinska stāsta, ka par būvniecības valsts kontroles atjaunošanu Saeimā tika diskutēts jau 2012. gadā, toreiz tika apskatīti vairāki iespējamie varianti, no kuriem neviens netika īstenots. Atzīmē, ka pašreiz Būvniecības valsts kontroles birojam var izdalīt divas funkcijas, proti, uzraudzības funkcija un kompetenču centra funkcija. Pašreiz paredzētās funkcijas nedrīkst samazināt. Birojam uzraudzības funkcija ir jāveic visa būvniecības procesa laikā (no būvatļaujas izdošanas līdz pieņemšanai ekspluatācijā). Atzīmē, ka biroja funkcijas nākotnē varētu palielināt, piemēram, nākotnē birojs varētu darboties kā pirmstiesas strīdus izskatīšanas iestāde, tāpat birojs

varētu sertificēt vai apmācīt pašvaldību būvvalžu būvinspektoros. Jautā par pašreizējo biroja kapacitāti, lai nodrošinātu būvniecības kontroli.

P. Druķis stāsta, ka uzsākot darbu un iepazīstoties ar birojam piešķirtajiem resursiem, radies iespaids, ka birojs izveidots, lai veiktu dokumentu kontroles, nekontrolējot reālo izpildījumu uz vietas. Piekrīt, ka ir jākontrolē būvniecības process visos tā posmos. Veicot kontroli tikai procesa beigās, būs grūti izlabot tās kļūdas, kas būs pieļautas būvniecības sākumā. Būvniecības kontroli veiks 23 būvinspektori un viņu palīgi, pašlaik vēl nav nokomplektētas četras būvinspektoru un divu palīgu štata vietas. Trūkst automašīnas, bet tiek meklēti risinājumi to iegādei. Vērš uzmanību uz to, ka Eiropas Savienībā ir izstrādāti vairāki pētījumi par būvniecības kontroli.

A. Borovkovs pauž neizpratni par to, ka pēdējās komisijas sēdes nenotiek Sarkanajā zālē.

R. Balodis norāda, ka pēdējās sēdes nenotika Sarkanajā zālē, jo tā bija aizņemta. Aicina komisijas locekļus iesniegt secinājumus un priekšlikumus komisijas galaziņojumam, atzīmē, ka līdz šim neviens komisijas loceklis uz šo aicinājumu nav atsaucies.

R. Balodis pasludina sēdi par slēgtu.

Komisijas priekšsēdētājs R.Balodis

Komisijas sekretārs I.Dālderis